

// :

// :

..

:

.

.

...

.

.

:

.

.

.«[]

»

-

...

»

.«[]

»

»

.«[]

.«[]

[]

»

.«

:

...

...

-

..

...

[]

-

-

»

«

[] : « [] []

(/): » []
» «
.«
() () »

: « [] []

() () () () () :
() () :
(/): ... () ()

(/): .
-
- -

(/):

--

(/):

:

(/):

(/)

(/):

(/):

(/):

([]) ([]) ([])
([]) ([])

(/):

--

(/):

-

-

() () () ()

(/).

(/):

() - - : (/)

(/):

(/):

(/)

(/):

()

()

(/):

(/):

:

(/)

(/):

()

:

([]) ([]) ([]) ([])
([])

() ()

(/):

-
--

(/):

(/):

(/):

--

العلماء

:

(/)

!

(/)

(/):

(/):

(/):

--

...
(/):

-
»

.«[]

()()

... ()()

...

(/):

...
»
() .«[]
(/): .[]
-
() () ()
(/):
:
(/)
(/)
(/): (/):

(/) : () () ()

(/) :

(/) :

() ()

()

(/) :

(/) :

...

...

...

(/):

(/)
!

(/):

(/):

(/):

(/)

(/):

(/):

(/):

()

:

(/):

(/)

(/):

(/):

(/):

()

(/):

()

:

-

شکل

(/):

-

:

-

-

شکل

(/):

-

/ : (-

/ : (-

/ : (-

/ : (-

/ : (:

Gaston Esnault,(Metaphores occidentales):p:31

/ : (/ :

/ : (:

/ : (:

/ : (:

: (/ :

: (/ :

: (/ :

: (

: [] . : (
 .
 .
 : [] -
 . () . : []
 : [] . () .
 . : []
 .
 :() [] : []
 . .() ()
 . : []
 . : []
 .) []
 . :(
 .

تصاویر استعاری حزن‌انگیز در مراثی شریف رضی

حامد صدقی^۱، نرگس انصاری^۲

شریف رضی تصویرپردازی هنرمند و خلاق است که قلم را همچون قلم مونقاش به دست می‌گیرد و با کمک انواع تصاویر شعری و بخصوص تصاویر بیانی تابلوهایی زیبا از سیمای درونی و احساسات و تفکراتش ترسیم می‌کند، و تلاش دارد شعر خود را از افتادن در ورطهٔ تکلف و تصنع برهاند. در میان مراثی سید قصیده‌ای را نمی‌توان یافت که در آن، انواع تصاویر تشبیهی و یا استعاری و ... به کار گرفته نشده باشد و این بدان دلیل است که او مجاز را بالاتر از حقیقت می‌داند. البته این تصاویر تنها برای زیبایی کلام و نیکو نمودن تصویر کلی شاعر چاشنی سخن نمی‌شود، بلکه برای نزدیک و ملموس کردن معنی در ذهن شنونده و یاری کردن او در تجسم امور معنوی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

در این مقاله به دنبال آنیم تا با تحلیل مراثی شریف رضی انواع تصاویر استعاری و دلایل بکارگیری آنها را در اشعار او مورد بررسی قرار دهیم. این نوع تصویر بر پایه های تشخیص و تجسیم استوار شده است و شاعر با کمک گرفتن از آن تابلوهای بلاغی زیبایی خلق می‌کند که بخشی از آن، امور معنوی چون: روزگار، مرگ، بخشش، غم و اندوه و ... را در چارچوب تصویر استعاری بررسی می‌کند، و بخشی دیگر نیز برای ملموس کردن امور حسّی و واضحتر و دقیقتر ساختن تصویر آنها در ذهن مخاطب، این امور محسوس را در قالب استعاره به تصویر می‌کشد. در پایان بحث نیز به تحلیل نقش استعاره در ترسیم احساسات و افکار شاعر پرداخته‌ایم.

واژگان کلیدی: شریف رضی، استعاره، رثا، تصویر شعری

۱. دانشیار دانشگاه تربیت معلم تهران

۲. کارشناس ارشد ادبیات عرب